

Објавено на 15.05.2024 година

Врз основа на Одлуката за објавување извештаи и податоци од страна на банката („Службен весник на РМ“ бр.134/07), Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје објавува:

ИЗВЕШТАЈ И ПОДАТОЦИ
со состојба 31.12.2023 година

СОДРЖИНА:

1. Податоци за банката
2. Податоци за акционерската структура на банката – акционери со квалификувано учество
3. Податоци за сопствените средства и за адекватноста на капиталот на банката
4. Податоци за системите и процесот на управување со ризиците

1. ПОДАТОЦИ ЗА БАНКАТА	
Назив	Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје
Седиште	Скопје, ул. Димитрие Чуповски бр. 26
Единствен матичен број	5240425
Организациона структура	Дадена е во прилог на крајот од извештајот
Број на вработени на 31.12.2023 год.	58
Преглед на финансиски активности кои банката може да ги врши согласно дозволата за основање и работење издадена од гувернерот на Народна банка на Република Северна Македонија	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кредитирање во земјата, вклучувајќи и финансирање на комерцијални трансакции, 2. Издавање на платежни гаранции, авали и други форми на обезбедување, 3. Откуп, продажба и наплата на побарувања, 4. Платен промет во земјата и во странство во свое име и за своја сметка, 5. Факторинг и форфетинг за сметка на клиенти, 6. Прибирање, обработка и анализа на информации за кредитна способност на правни лица и нивна продажба, 7. Економско-финансиски консалтинг, 8. Кредитно осигурување од комерцијални и политички ризици.
Преглед на финансиски активности кои банката во моментот ги врши и за кои има согласност од гувернерот на Народна банка на Република Северна Македонија	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кредитирање во земјата, вклучувајќи и финансирање на комерцијални трансакции, 2. Платен промет во земјата и во странство во свое име и за своја сметка, 3. Факторинг, 4. Прибирање, обработка и анализа на информации за кредитна способност на правни лица и нивна продажба,

	5. Кредитно осигурување од комерцијални и политички ризици.
Преглед на финансиски активности за кои од страна на гувернерот на Народна банка на Република Северна Македонија е изречена забрана или ограничување за нивно вршење, односно е повлечена согласноста	/
2. ПОДАТОЦИ ЗА АКЦИОНЕРСКАТА СТРУКТУРА НА БАНКАТА - АКЦИОНЕРИ СО КВАЛИФИКУВАНО УЧЕСТВО	
Назив на акционерот и седиште	Влада на Република Северна Македонија, Скопје, бул. Илинден 66
Процент на учество во вкупниот број акции	100%
Процент во вкупниот број издадени акции со право на глас во банката	100%
3. ПОДАТОЦИ ЗА СОПСТВЕНИТЕ СРЕДСТВА И ЗА АДЕКВАТНОСТА НА КАПИТАЛОТ НА БАНКАТА	
Износ на почетниот капитал кој е запишан во Централниот регистар	1.998.862 илјади МКД
Број на акциите од секој род и класа, како и номинален износ на акциите	Обични акции 643.134 Номинална вредност на една акција 3.108 МКД Вкупен номинален износ 1.998.862 илјади МКД
Опис на карактеристиките на основните компоненти на сопствените средства и износ и компоненти на основниот капитал	Номинална вредност на уплатени акции 1.998.862 илјади МКД Резервен фонд 1.496.978 илјади МКД
Износ и компоненти на дополнителниот капитал I и дополнителниот капитал II	/
Вид на одбитните ставки од основниот капитал и дополнителниот капитал и нивниот износ	/
Вкупниот износ на сопствените средства со состојба на 31.12.2023 година	3.386.914 илјади МКД
Висина на адекватноста на капиталот со состојба на 31.12.2023 година	24,91%
Висина на капиталот потребен за покривање на кредитниот ризик, утврден согласно Методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот	813.956 илјади МКД
Висина на капиталот потребен за покривање на валутниот ризик утврден согласно Методологијата за	248.984 илјади МКД

утврдување на адекватноста на капиталот	
Висина на капиталот потребен за покривање на пазарниот ризик утврден согласно Методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот, при што одделно се прикажува износот на капиталот потребен за покривање на генералниот и специфичниот ризик од вложувања во сопственички хартии од вредност и вложувања во должнички инструменти од портфолио на тргување и износот на капиталот потребен за покривање на ризикот од порамнување/испорака и ризикот од друга договорна страна	/
Висина на капиталот потребен за покривање на ризикот од промена на цена на стоки	/
Висина на капиталот потребен за покривање на надминување на лимитите на изложеност	/
Висина на капиталот потребен за покривање на оперативниот ризик	24.948 илјади МКД
Висина на капиталот потребен за покривање други ризици, доколку банката по сопствена оцена утврдила дополнителен износ на капитал потребен за покривање на тие ризици, или доколку НБРСМ утврдила дополнителен износ на потребен капитал заради природата, видот и обемот на активностите кои што ги извршува банката и ризиците на кои е изложена како резултат на тие активности	Капитал потребен за покривање на други ризици – 92.822 илјади МКД
4. ПОДАТОЦИ ЗА СИСТЕМИТЕ И ПРОЦЕСОТ НА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИТЕ	
4.1. СТРАТЕГИИ И ПРОЦЕСИ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО СЕКОЈ ПОЕДИНЕЧЕН РИЗИК	
4.1.1. КРЕДИТЕН РИЗИК	
Опис на политиката за вршење на исправка на вредноста и за	Банката ја оценува потребата и соодветно врши исправка на вредност на активните билансни побарувања, односно издвојува

издвојување на посебна резерва	<p>посебна резерва за вонбилансните позиции коишто произлегуваат од секој склучен договор за кредитна изложеност преку утврдување на сегашна вредност на идните парични текови што ќе настанат врз основа на тие побарувања. Банката го утврдува износот на очекувана загуба најмалку еднаш месечно на поединечна основа за сите кредитни изложености. Износот на загуба претставува разлика меѓу сметководствената вредност на средството и сегашната вредност на идните парични текови дисконтирани со примена на ефективна каматна стапка на финансиското средство.</p> <p>При утврдување на очекуваните парични текови, банката вклучува податоци за очекуваните промени на кредитната способност на клиентот.</p> <p>Износот на посебна резерва за активните вонбилансни позиции на поединечна основа е еднаков на сегашната вредност на очекуваните идни парични текови врз основа на плаќања на банката по преземените потенцијални обврски и наплати од клиентот, коишто се дисконтирани со тековна пазарна цена на безризични хартии од вредност издадени во иста валута и со ист рок на достасување како валутата и рокот на достасување на очекуваната наплата.</p>
Износ на изложеност на кредитен ризик, пред и по издвојувањето на посебната резерва	<ul style="list-style-type: none"> • Износ на изложеност на кредитен ризик пред издвојување на посебна резерва – 19.455.976 илјади МКД • Износ на изложеност на кредитен ризик по издвојување на посебна резерва – 19.385.286 илјади МКД
Просечна изложеност на кредитен ризик за периодот за кој се објавува и изложеноста по поделни категории на ризик	15.979.201 илјади МКД А – 99,51% Б – 0,34% В – 0,06% Г – 0,% Д – 0,09%
Износ на достасани кредити	35.530 илјади МКД
Износ на изложеностите на кредитен ризик за кои е извршена исправка на вредност, односно е издвоена посебна резерва	19.077.842 илјади МКД
Географска дистрибуција на изложеноста на кредитен ризик – Република Северна Македонија, земјите- членки на ЕУ, останатите земји во Европа, земјите-членки на ОЕЦД (со исклучок на земјите од Европа), останати земји	<ul style="list-style-type: none"> • Република Северна Македонија – 17.860.897 илјади МКД • Земји од ЕУ – 1.362.182 илјади МКД • Европа (останато) – 226.583 илјади МКД • Земји-членки на ОЕЦД (со исклучок на земјите од Европа) 6.314 илјади МКД

Секторска дистрибуција на изложеноста на кредитен ризик (изложеност кон банки, кон други финансиски институции, нефинансиски институции, нерезиденти)	<ul style="list-style-type: none"> • Банки – 16.893.926 илјади МКД • Нефинансиски институции – 966.972 илјади МКД • Нерезиденти – 1.595.078 илјади МКД • Друго – /
Резидуална договорна рочна структура на изложеност на кредитен ризик (со рок на достасување до една и над една година)	<ul style="list-style-type: none"> • Резидуална договорна рочна структура до една година – 4.423.051 илјади МКД • Резидуална договорна рочна структура над една година – 15.032.925 илјади МКД
Структура на изложеност на кредитен ризик по дејности и детално објавување на податоци за најголемата изложеност	<ul style="list-style-type: none"> • Финансиско посредување 17.699.389 илјади МКД<ul style="list-style-type: none"> – износ на достасани кредити – 35.530 илјади МКД – износ на изложеност за која се врши исправка на вредност – 19.077.842 илјади МКД • Нерезиденти – 1.595.078 илјади МКД • Останато – 966.972 илјади МКД
Износ на реструктурирани побарувања согласно Одлуката за супервизорски стандарди за регулирање на достасани а ненаплатени побарувања на банките	/
Движење на исправката на вредност, односно издвоената посебна резерва во текот на периодот за кој се известува	Состојба на 01.01.2023 – 8.620 илјади МКД Дополнителна исправка на вредност – 37.851 илјади МКД Ослободување на исправка на вредност – (10.468) илјади МКД Ефект од курсни разлики – (22) илјади МКД Отпишани побарувања – (577) илјади МКД Состојба на 31.12.2023 35.404 илјади МКД Посебна резерва Состојба на 01.01.2023 – 32.606 илјади МКД Дополнителни резервирања за вонбиласна изложеност – 34.422 илјади МКД Ослободување на резервирањата за вонбиласна изложеност – (31.742) илјади МКД Дополнителни резервирања за пензии на вработените - 432 илјади МКД Состојба на 31.12.2023 – 37.074 илјади МКД
Структура на системот за мерење на ризикот и системот за внатрешно известување	Управувањето со кредитен ризик односно идентификување, мерење, мониторинг и контрола на кредитен ризик се врши од страна на Одбор за управување со ризици, Комисија за класификација и рекласификација на актива врз основа на анализи и извештаи изработени од соодветните организациски делови во банката. Одборот за управување со ризици врши анализа на извештаите за изложеноста на банката на кредитен

	<p>ризик, и ги следи активностите што се преземаат заради управување со кредитниот ризик. Информации и податоци за кредитен ризик се доставуваат на редовна основа и до Управниот одбор и Надзорниот одбор на банката.</p>
<p>Политика за заштита и намалување на ризикот и процедури за следење на ефикасноста на извршување на политиката</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Систем на лимити <p>Главен инструмент за контрола на кредитниот ризик во банката е системот на лимити на изложеност.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обезбедување навремени, целосни, јасни и точни информации, • Точно вреднување на компонентите на кредитен ризик на договорите за кредити, факторинг, за осигурување, гаранции, • Носење одлуки за идна кредитна задолженост во зависност од структурата и содржината на постојното портфолио, • Одбивање на кредитни изложености со слаба кредитна способност врз основа на однапред дефинирани критериуми, • Дефинирање на високо ризични индустриски сектори, пазари и сл., • Управување со проблематични изложености на кредитен ризик и др.
4.1.2. ПАЗАРЕН РИЗИК	
<p>Структура на портфолио за тргување по одделни видови финансиски инструменти</p>	<p>Нема</p>
<p>Политики за распоредување на одредена позиција во портфолио за тргување или во портфолио на банкарски активности</p>	<p>Имајќи го предвид фактот дека РБСМ е основана со посебен Закон за основање на Македонска банка за поддршка на развојот, а, исто така, во своето работење има специфики со кои се издвојува од работењето на класичните банки, односно работи во свое име и за своја сметка. целта на банката е со избегнување на шпекулативниот начин на работа да го поттикне развојот преку финансирање на мали и средни претпријатија., Банката нема позиции во финансиските инструменти кои може да ги вклучи во портфолиото за тргување, и согласно тоа, позициите се распоредуваат во портфолиото за банкарски активности.</p>
4.1.3. ОПЕРАТИВЕН РИЗИК	
<p>Структура на системот за мерење на ризикот и системот за внатрешно известување</p>	<p>Банката има воспоставено процес на самопроценување, односно квалитативна оцена на изложеноста на оперативен ризик, што значи дека процесот го водат менаџерите и вработените, а не надворешни лица. Суштината на овој пристап на квалитативна</p>

	<p>оцена е идентификација и затворање на контролните јазови што овозможуваат раст на оперативните ризици над прифатливото ниво.</p> <p>Банката има воспоставен систем на известување со кој органите на управување добиваат целосни, споредливи и навремени извештаи во функција на навремено донесување на одлуки во врска со преземањето и управувањето со оперативниот ризик.</p>
Пристап кој се користи за пресметка на капиталот потребен за покривање на оперативниот ризик	Базичен индикатор
Политика за заштита и намалување на ризикот и процедури за следење на ефикасноста на извршување на политиката	<ul style="list-style-type: none"> • Осигурување, • Инфраструктура, • Континуирани активности во насока на подобрување на окружувањето во смисла на целокупната атмосфера во банката, разбирање и култура на однесување во однос на изложеноста на оперативни ризици, • Воспоставување на План за непрекинато работеењето, • Воспоставување на редовна контрола и проверка на трансакциите и сметките и др., • Соодветна организациска структура. • Воспоставување на код на однесување на вработените.
4.1.4. РИЗИК КОЈ ПРОИЗЛЕГУВА ОД КАПИТАЛНИ ВЛОЖУВАЊА КОИ НЕ СЕ ДЕЛ ОД ПОРТФОЛИОТО ЗА ТРГУВАЊЕ	
Краток опис на стратегијата на банката за стекнување на капитални делови во други правни лица	РБСМ како банка во државна сопственост нема стратегија за стекнување на капитални делови во други правни лица.
Краток опис на политиката на банката за сметководствено вреднување на капиталните вложувања	/
Износ на капитални вложувања и нивна класификација според видот, односно дали се работи за вложувања во сопственички хартии од вредност за кои постои или за кои не постои активен пазар	/
Секторска структура на капитални вложувања (капитални вложувања во банки, други финансиски институции, нефинансиски институции, нерезиденти)	/
Кумулативен износ на реализирани	/

добивки/загуби кои произлегуваат од отуѓувањето на вложувањата во текот на периодот за кој се објавува	
Вкупен износ на нереализирани добивки/загуби од капитални вложувања	/
4.1.5. ЛИКВИДНОСЕН РИЗИК	
Структура на системот за мерење на ризикот и системот за внатрешно известување	<p>Банката обезбедува соодветна ликвидност преку:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Планирање, управување и обезбедување на адекватен износ на ликвидни средства, • Следење на адекватна рочна структура, • Утврдување и следење на ликвидносни показатели, • Следење на потенцијалните обврски од вонбилансното работење, • Планирање на мерки во случај банката да се соочи со криза во ликвидноста. <p>Банката има воспоставен систем на известување со кој органите на управување добиваат целосни, споредливи и навремени извештаи во функција на навремено донесување на одлуки во врска со преземањето и управувањето со ликвидносниот ризик.</p>
Политика за заштита и намалување на ризикот и процедури за следење на ефикасноста на извршување на политиката	<p>Банката воспоставува систем на внатрешна контрола на ликвидноста која ја спроведуваат сите вработени во банката и воспоставува информативен систем кој овозможува навремено и постојано мерење, следење, контрола и известување во процесот на одлучување при управувањето со ликвидносниот ризик.</p>
СТРУКТУРА И ОРГАНИЗАЦИЈА НА ФУНКЦИЈАТА НА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ	
Банката воспоставува организациска структура, со јасно дефинирани надлежности и одговорности при преземање и управување со ризиците.	
Надзорен одбор	<ul style="list-style-type: none"> - воспоставува прифатливо ниво на ризик - ги усвојува политиките за управување со одделни ризици и политиката за користење услуги од надворешни лица и го следи нивното спроведување, - ја оценува соодветноста на донесените политики најмалку на годишно ниво, - ги разгледува извештаите за управување со поединечните ризици, - ги одобрува лимитите на изложеност на пооделни видови на ризици, - обезбедува услови и ја следи ефикасноста на внатрешната контрола, како составен дел на системот на управување со ризици, - обезбедува услови за ефикасно спроведување на ревизија на управувањето со поединечните ризици од страна на внатрешната ревизија, - други активности согласно законските прописи и

	интерните акти.
Одбор за управување со ризици	<ul style="list-style-type: none"> - ги воспоставува политиките за управување со поединечните ризици и ја следи нивната примена, - ја воспоставува политиката за користење услуги од надворешни лица, - врши мониторинг и оцена на ефикасноста на целокупниот процес на управување со ризици, - врши анализа на извештаите за изложеноста на банката на поделните ризици, - одредува и редовно ги ревидира лимитите на изложеност на поделни видови ризици, - ги дефинира евентуалните исклучоци во однос на дефинираните лимити, - други активности согласно законските прописи и интерните акти.
Управен одбор	<ul style="list-style-type: none"> - воспоставува соодветни процедури за идентификување, мерење, мониторинг, контрола и намалување на поединечните видови ризици, го одобрува и го спроведува интерниот акт за вршење на стрес тестирање, - одобрува и спроведува интерен акт за воведување нов производ или систем на банката, - редовно ја следи имплементацијата на политиките, процедурите за управување со ризиците, - го воспоставува информативниот систем, како и системот за известување на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, - јасно и прецизно ги дефинира одговорностите на секој вработен/сектор во процесот на управување со одделните видови ризици, - обезбедува услови за ефикасно спроведување на процесот на управување со поединечните ризици, вклучувајќи и соодветно и навремено информирање на сите вработени во банката вклучени во процесот на управување со одделни ризици.

РАЗВОЈНА БАНКА НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА АД СКОПЈЕ BANKA PËR ZHVILLIM E MAQEDONISË SË VERIUT SHA SHKUP DEVELOPMENT BANK OF NORTH MACEDONIA JSC SKOPJE

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје

